

กลุ่มอารักขาพืช

W ๒๖/๒๕๖๑สำนักงานเกษตรจังหวัดชุมพร

สูตรผสมสารจัดการศัตรูพืช

ปัจจุบันสารกำจัดศัตรูพืชมีความก้าวหน้าในการคิดค้นชนิดและส่วนผสมต่างๆ ในสูตรผสมอย่างมาก ชื่อของรูปแบบสูตรผสมแต่ละชนิดนิยมใช้ระบบอักษรย่อ ๒ ตัว ชื่อที่ใช้จะเป็นไปตาม ระบบของกลุ่มผู้ผลิตสารเคมีการเกษตรนานาชาติ

(International Group of Nation Associations of Agrochemical Product, GIFAP) GIFAP ได้จัดแบ่งกลุ่มของรูปแบบสูตรผสมตามคุณสมบัติทาง ฟิสิกส์ และลักษณะการนำไปใช้งาน เช่น

ตัวอย่างสูตรผสมของสารฆ่าแมลงชนิดเข้มข้นผสมน้ำก่อนพ่นและชนิดเข้มข้นใช้สารอินทรีย์เป็นตัวทำละลาย เช่น อักษรย่อชื่อเต็ม คำอธิบาย

EC emulsifiable concentrate - เป็นของเหลวที่ผสมเป็นเนื้อเดียวกัน เมื่อเจือจาง ด้วยน้ำก่อนใช้ จะได้สารอิมัลชัน (emulsion) มี ลักษณะขุ่นขาว

SC suspension concentrate- เป็นสารผสมแขวนลอยของสารออกฤทธิ์ในของเหลวไม่ตกตะกอนเมื่อ (flowable concentrate)นำไปเจือจางด้วยน้ำก่อนใช้

SL soluble concentrate - เป็นของเหลวที่ผสมเป็นเนื้อเดียวกัน เมื่อนำไป เจือจางละลายน้ำ สารออกฤทธิ์จะละลายในน้ำ โดยตรง

SP soluble powder - เป็นรูปผง ซึ่งเมื่อนำไปใช้ต้องผสมน้ำ ตัวสาร ออกฤทธิ์จะละลายน้ำได้ จะมีบางส่วนของสาร ไม่ออกฤทธิ์ในสูตรผสมที่ไม่ละลายน้ำ

WP wettable powder - เป็นรูปผง เมื่อจะใช้ต้องเจือจางด้วยน้ำได้ สารละลายในรูปของสาร ผสมแขวนลอย

OL oil miscible liquid - เป็นของเหลวผสมเป็นเนื้อเดียวกัน ก่อนใช้ต้อง เจือจางด้วยตัวทำละลายอินทรีย์

OP oil dispersible powder- เป็นผง ก่อนใช้ต้องละลายในตัวทำละลาย อินทรีย์และใช้ ในรูปของสาร ผสมแขวนลอย

โรคเน่าคอดิน (Damping - Off)

สาเหตุเกิดจากเชื้อรา Pythium sp., Rhizoctonia sp. Fusarium sp. Sclerotium sp. และ P.splendens
ลักษณะอาการต้นกล้ามีปลายใบแห้งและยุบตายเป็นหย่อม ๆ ถอนดูพบว่าบริเวณรากจะเน่ามีสีน้ำตาล ที่โคนต้น บริเวณคอดินมีรอยซ้ำสีน้ำตาลเป็นจุดเล็ก ๆ ก่อน ต่อมารอยซ้ำจะขยายลุกลามจนเต็มรอบโคนต้น ทำให้ต้นกล้าหักพับลงแล้วแห้งตาย

การป้องกันกำจัด

- ก่อนทำแปลงเพาะกล้าควรไถดินลึก ๆ ประมาณ ๒๐-๓๐ ซม. เพื่อพลิกหน้าดินและเศษซากพืชกลับลงใต้ดิน เพราะเชื้อโรคเมื่ออยู่ใต้ดินลึกตั้งแต่ ๑๕-๒๐ ซม. ความสามารถในการทำให้เกิดโรค (viability) จะลดลง หลังจากนั้นควรตากดินไว้ประมาณ ๑ เดือน ก่อนทำการเพาะกล้า
- เตรียมแปลงเพาะกล้าอย่างดี ย่อยดินให้ละเอียดปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยขี้วัวและปุ๋ยคอกที่ย่อยสลายตัวดีแล้ว ดูแลให้มีการระบายน้ำดี ยกร่องสูง เพื่อขจัดปัญหาน้ำท่วมขัง
- ฆ่าเชื้อราที่อยู่ดิน โดยใช้ความร้อน ๑๒๑ องศาเซลเซียส ที่ความดัน ๑๕ lb/ ตารางนิ้ว เป็นเวลา ๓ ชั่วโมง หรือใช้ methyl bromide ถ้าเป็นดินไรโซไซยา Vapam หรือ Vortex ในเรือนเพาะชำใช้ copper sulfate solution
- ควรเลือกทำแปลงเพาะกล้าที่ไม่เคยพบโรคมามาก่อน เวลาเพาะกล้าควรหว่านเมล็ดบาง ๆ เพราะถ้าแน่นเกินไปจะเกิดโรคได้ง่ายและไม่ควรรดน้ำแฉะเกินไป
- คลุกเมล็ดด้วยสารเคมีที่ฆ่าเชื้อรา (fungicide) ช่วยป้องกัน hypocotyls และradicle ที่งอกมาให้มีความต้านทานต่อรา ที่นิยมใช้คือ captan , dichlone และ thiram
- เมื่อพบโรคควรถอนต้นกล้าที่เป็นโรคเอาไปเผาทำลาย แล้วพ่นต้นกล้าที่เหลือด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น อีทาโซล + ฟิซีเอ็นบี (เทอราคลอร์ ซุปเปอร์เอ็กซ์) หรือโปรพาโมคาร์บ ไฮโดรคลอไรด์ (พรีวีเคอร์ เอ็น) ziram , chloranil , captan ,soluble coppersหรืออื่น ๆ ตามอัตราที่กำหนดในฉลากใช้ ๒-๓ ครั้ง

หลังจากนั้นใช้น้ำปูนใสอย่างเจือจางรดแทนน้ำในแปลงกล้า ๕-๗ วัน/ครั้งจะทำให้ต้นกล้าแข็งแรงและเจริญเติบโตดีขึ้น

๗. ปรับสภาพแวดล้อมเพื่อลดความรุนแรงของเชื้อโรคโดย

๗.๑ เพาะเมล็ดในระดับตื้น ลึกจากผิวดิน ๑/๔ นิ้ว งดให้น้ำตอนเช้าเพื่อให้การระเหยน้ำเร็วขึ้น จัดการระบายน้ำในแปลงเพาะให้ดี

๗.๒ กำหนดความหนาแน่นของกล้าในแปลงเพาะให้เหมาะสม

๗.๓ กำจัดวัชพืชในแปลงเพาะ

๗.๔ ไม่ควรให้ร่มเงามากเกิน ๕๐ เปอร์เซ็นต์

๗.๕ ใช้ปุ๋ยที่มีระดับของไนโตรเจน ฟอสฟอรัส และ โพแทสเซียม สมดุลเพื่อเพิ่มความแข็งแรงให้แก่ลำต้น โดยอัตราที่เหมาะสมคือ nitrogen : phosphorus : potassium = ๑: ๒: ๑

๗.๖ ใช้ดินที่เป็นกรดในการเพาะ

๘. ใช้ชีววิธี โดยใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ซึ่งเป็นศัตรูของราที่ทำให้เกิดโรคเน่าคอดิน โดยทำการคลุกกับเมล็ดหรือดิน หรือแช่เมล็ดและกิ่งพันธุ์ในอัตรา ๒๐๐ซีซี/น้ำ๒๐ลิตรเป็นเวลา ๒-๑๐ชั่วโมง ขึ้นอยู่กับความหนาบางของเยื่อพืชแต่ละชนิด จะป้องกันการเกิดโรคได้ผลดี หลังเพาะชำ พนในอัตรา ๑๐๐ซีซี/น้ำ๒๐ลิตร และฉีดพ่นหลังปลูกให้ทั่ว ใบ กิ่งก้าน และโคนทุก๑๐วันเพื่อป้องกันและกำจัดโรคพืช

กลุ่มอารักขาพืช

W ๒๘/๒๕๖๑ สำนักงานเกษตรจังหวัดชุมพร

การเลือกซื้อสารเคมี

การเลือกซื้อสารเคมีที่มีคุณภาพและเป็นสารเคมีที่ขึ้นทะเบียนถูกต้องตามกฎหมาย มีรายละเอียดบนฉลากเพื่อให้สามารถปฏิบัติตามคำแนะนำบนฉลากได้อย่างถูกต้อง สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่ถูกต้องตามกฎหมายควรมีฉลากขนาดที่เหมาะสมกับภาชนะบรรจุ ปิดหรือพิมพ์ไว้ที่ ภาชนะบรรจุ ระบุเครื่องหมายและข้อความเป็นภาษาไทย ดังนี้

๑. ชื่อทางการค้า
๒. ชื่อสามัญ หรือ ชื่อทางเคมี หรือ ชื่อทางวิทยาศาสตร์ของสารสำคัญ
๓. อัตราส่วนผสมและลักษณะผลิตภัณฑ์
๔. วัตถุประสงค์การใช้
๕. เครื่องหมายและข้อความตาม ข้อ ๘
๖. ประโยชน์ วิธีใช้ วิธีเก็บรักษา วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับภาชนะบรรจุและการป้องกันอันตรายหรือความเสียหาย
๗. คำเตือน
๘. อาการเกิดพิษ การแก้พิษเบื้องต้น คำแนะนำให้รีบส่งผู้ป่วยไปพบแพทย์พร้อมด้วยฉลากหรือภาชนะบรรจุ และ คำแนะนำสำหรับแพทย์
๙. ชื่อกลุ่มของสารเคมีเพื่อประโยชน์ในการรักษา (ถ้ามี)
๑๐. ชื่อผู้ผลิต สถานที่ประกอบการ สถานที่ตั้งโรงงาน และชื่อผู้นำเข้าพร้อมสถานที่ประกอบการ
๑๑. ขนาดบรรจุ
๑๒. เดือนปีที่ผลิต หรือหมดอายุการใช้
๑๓. เลขทะเบียนวัตถุอันตราย
๑๔. แถบสี เพื่อระบุระดับความเป็นพิษของวัตถุอันตราย

ไม่ควรซื้อสารเคมี

๑. จากพ่อค้าเร่ หรือผู้ที่จำหน่ายแบบช้อนเร้น ปิดบัง
๒. ไม่เลือกซื้อสารเคมีที่มีราคาถูกกว่าผลิตภัณฑ์ของผู้ผลิตผู้จำหน่ายอื่น อย่างผิดปกติ
๓. ตรวจดู วัน เดือน ปี ที่ผลิต (ไม่เกิน ๒ ปี นับจากวันที่ผลิต) และตรวจดูภาชนะบรรจุ (ฝา ปิดหรือภาชนะไม่มีรอยเปิดหรือฉีกขาด)

กลุ่มอารักขาพืช

W ๒๙/๒๕๖๑ สำนักงานเกษตรจังหวัดชุมพร

แมลงค่อมทอง (Green Weevil)

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Hypomeces squamosus* Fabricius

ลักษณะการทำลาย ตัวเต็มวัยจะกัดกินยอดอ่อน ลักษณะใบที่ถูกทำลายจะเว้า ๆ แหว่ง ๆ ถ้าระบาดรุนแรงจะเหลือแต่ก้านใบ และมีมูลถ่ายออกมาปรากฏให้เห็นตามบริเวณยอด สามารถทำลายพืชหลายชนิด พบระบาดเกือบทั้งปี แต่ปริมาณมากหรือน้อยเท่านั้น

รูปร่างลักษณะและชีวประวัติ ตัวเต็มวัยเป็นด้วงวงขนาดกลาง มีเส้นแบ่งกลาง หัว ออก และปีกเห็นชัดเจน ส่วนหัวสั้นทู่ยื่นตรงไม่งุ้มเข้าใต้ออก ปากสั้นกว้าง ตามผิวลำตัวมีสะเก็ดสีเหลืองทองเคลือบ ตัวเต็มวัยชอบบออยู่รวมกันเป็นกลุ่ม และกัดกินใบอ่อนทำให้เกิดความเสียหายอย่างรวดเร็ว ตัวเต็มวัยเพศเมียวางไข่ในดิน ตัวเมีย ๑ ตัว วางไข่ได้ ๔๐ - ๑๓๑ ฟอง โดยวางไข่ ๕ - ๑๐ ครั้ง แต่แต่ละครั้งห่างกัน ๓ - ๔ วัน จำนวนไข่ที่วางแต่ละครั้ง ๓ - ๒๗ ฟอง ระยะไข่ ๗ - ๘ วัน เมื่อไข่ฟักเป็นตัวหนอนจะกัดกินรากพืชในดิน หนอนมีการลอกคราบ ๔ - ๕ ครั้ง ระยะหนอน ๒๒ - ๒๓ วัน จากนั้นจะเข้าดักแด้ในดินระยะดักแด้ ๑๐ - ๑๕ วัน จะออกเป็นตัวเต็มวัย เพศผู้มีขนาดเล็กกว่าเพศเมีย ระยะตัวเต็มวัย เพศผู้ ๘ เดือน เพศเมีย ๑๒ เดือน มักพบเป็นคู่ ๆ หรือรวมกลุ่มอยู่บนลำต้น ซึ่งเมื่อกระทบกระเทือนต้นพืช แมลงเหล่านี้จะทิ้งตัวลงสู่พื้น สีของตัวเต็มวัยจะเปลี่ยนไปขึ้นกับสภาพแวดล้อม จึงพบเห็นได้หลายสี เช่น สีเหลือง สีเทา สีดำ ส่วนใหญ่มักพบสีเขียวปนเหลืองเป็นมัน วงจรชีวิต ระยะไข่ = ๑ - ๒ วัน หนอนระยะที่ ๑ = ๑ - ๒ วัน หนอนระยะที่ ๒ = ๑ - ๒ วัน หนอนระยะที่ ๓ = ๔ - ๙ วัน ดักแด้ = ๒ - ๕ วัน ตัวเต็มวัย = ๗ - ๑๔ วัน

พืชอาหาร ชัยพฤกษ์ สนประดิพัทธ์ ยูคาลิปตัส มะดุก มะค่าแต้ กระทกรก เหียง เลียน กระถินณรงค์ นนทรีสัก มะฮอกกานี ประดู่ แดง และพืชเกษตรอื่นๆ

การป้องกันกำจัด

๑. ตัวเต็มวัยของแมลงชนิดนี้มีจุดอ่อนคือ ชอบทั้งตัวเมื่อ ได้รับความกระทบกระเทือน การใช้สวิงรอกยู่ไต้กิ่งหรือ ไต้ใบแล้วเขย่าตัวเต็มวัยจะตกลงในสวิงนำไปทำลาย

๒. ระยะตัวหนอนที่อยู่ในดินกัดกินรากพืช ใช้เชื้อเมตตาโรเซียควบคุม

๓. ใช้เชื้อบิวเวอเรียในการควบคุม

๔.กรณีพบรุนแรงให้พ่นด้วยสาร carbaryl (เซฟวิน ๘๕%WP) อัตรา ๖๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตรหรือ methamidophos (ทามารอน ๖๐๐ ๕๖% SL)อัตรา ๓๐ มล.ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร คลอเดน

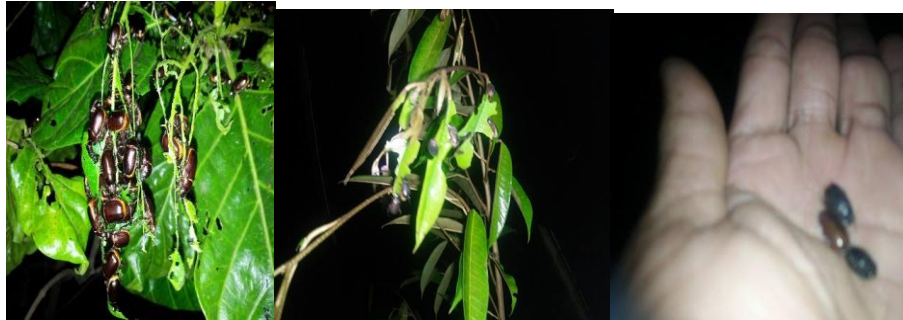

กลุ่มอารักขาพืช

W๓๐/๒๕๖๑ สำนักงานเกษตรจังหวัดชุมพร

แมงจิ้งจอก scarab beetle

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Melolontha melolontha*

ชื่ออื่นๆแมงอีหนู หรือ แมงกิ้งจอก (อังกฤษ: Cockchafer) หรือ แมงนูน หรือ กุดกิ้งจอก (อีสาน) หรือ แมงนูนหลวง ประเภทแมงจิ้งจอกพบสรูปได้ ดังนี้

๑. แมงจิ้งจอกแดงน้อย ลักษณะตัวสีแดงขนาดปานกลางไม่ใหญ่มาก
๒. แมงจิ้งจอกหม่น หรือ แมงจิ้งจอกแดง ชนิดนี้เวลาส่องไฟหาตอนกลางคืนจะเห็นแป้งสีขาวๆปกคลุมตามปีกมันเอาไว้ ทำให้เรามองเห็นเป็นสีเทาๆหม่นๆแต่เมื่อมันไปขุดรูทำรังแป้งบนปีกมันก็จะลอบอกทำให้เราเห็นปีกมันมีสีแดง
๓. แมงจิ้งจอกแดงใหญ่ ชนิดนี้จะมีเป็นบางท้องที่ คือมีลักษณะคล้ายๆกับแมงจิ้งจอกหม่นแต่จะตัวโตกว่า
๔. แมงจิ้งจอกทอง หรือแมงจิ้งจอกเหลี่ยมจะมีลักษณะเป็นสีเขียวมรกตแวววาวสวยงาม ตัวขนาดกลาง
๕. แมงจิ้งจอก อื่นๆ เช่น แมงจิ้งจอกดำ แต่ที่เด่นๆคือ จิ้งจอกแดง

ลักษณะการทำลาย ชอบกัดกินยอดพืช รวมทั้งใบอ่อนแก่ เหลือไว้แต่ต้นตอที่แข็งและยังกัดกินดอกพืช กัดแทะใบ ดอก ของพืชที่เป็นพืชเศรษฐกิจ อาทิ มะขามเทศ, มะขาม, อ้อย,มันสำปะหลัง, พุทราส้ม ทุเรียนและพืชอื่น ๆ

วงจรชีวิต เป็นหนอนอยู่ใต้ดินบางชนิดอาศัยในขอนไม้ผุ เข้าสู่ระยะดักแด้ และเป็นตัวเต็มวัยในช่วงต้นฤดูฝนของทุกปี ตัวเต็มวัยอาศัยอยู่ในดินตามรากของต้นไม้ โดยขุดรูตามรากไม้ทำเป็นที่อยู่อาศัย ซึ่งรูของแมลงนูนจะมีสัญลักษณ์ให้เห็นเป็นขุยดิน ปิดปากรูไว้เพื่อป้องกันศัตรูจากภายนอกและหลบภัย ในตอนกลางวันแมลงนูนจะหลบซ่อนอยู่ในรู และจะออกหากินในตอนกลางคืนแมงจิ้งจอกเป็นแมลงปีกแข็งขนาดกลางรูปร่างป้อมหนวดเป็นรูปใบไม้ มีขนปกคลุมเล็กน้อย ส่วนหัว ออก ขา มีสีน้ำตาลเข้ม ปีกสีน้ำตาลอ่อนกว่าไม่ค่อยเป็นมัน ปีกคลุม ส่วนท้องแต่ไม่ถึงท้องปล่องสุดท้าย ออกปล้องที่สองมีขนยาวปกคลุม ขนาดลำตัวยาวประมาณ ๒๒-๒๕ มิลลิเมตรปากเป็นแบบปาก

กัด ตามีขนาดใหญ่มองเห็นได้ชัด ที่อกปล้องแรกเห็นชัดกว่าปล้องอื่น ๆ ปีกมี ๒ คู่ คู่หน้ามีลักษณะแข็งเรียบเป็นมันมีหน้าที่เป็นเปลือกหุ้มตัว ส่วนปีกคู่ที่สองนั้นบางใส ใช้สำหรับบิน ส่วนท้องอยู่ด้านล่างมีปีกที่แข็งแรงคลุม ห้ว ออกและขามีสีน้ำตาลไปจนถึงสีดำ ปีกที่แข็งแรงมีสีน้ำตาล

การป้องกันกำจัด

๑. สำรวจตัวเต็มวัยแมลงจุนตามพืชอาศัย เช่น ต้นมะขามเทศ ข่อย มะม่วงและมะพร้าว โดยเฉพาะต้นมะขามเทศจะชอบมากกว่าพืชอื่น ๆ ที่กล่าวมา โดยตัวเต็มวัยจะบินวนเวียนตามยอดต้นไม้ประมาณ ๑๕ - ๒๐ นาที เพื่อผสมพันธุ์

๒. รมรังค์ป้องกันกำจัดแมลงจุน ตัวเต็มวัยพร้อม ๆ กันทุกพื้นที่ สำหรับแมลงจุนที่จับได้ นำมาทำลายหรือเป็นอาหาร เพื่อเป็นการตัดวงจรชีวิต ก่อนที่จะผสมพันธุ์และวางไข่ สำหรับการจับช่วงเวลาที่เหมาะสม ตั้งแต่ ๑๘.๐๐ น. เป็นต้นไป โดยใช้ไม้ตีตามกิ่ง หรือป้อนขึ้นไปเขย่ากิ่งไม้ให้ตัวเต็มวัยตกลงมาเก็บทำอาหาร

๓. เกษตรกรที่จะปลูกพืชเดือนพฤษภาคมควรพรวนดินหลาย ๆ ครั้ง เพื่อทำลายไข่และหนอนในดินก่อนปลูก

๔. ใช้เชื้อราขาว (*Beauveria bassiana*) ซึ่งเป็นศัตรูธรรมชาติในช่วงมีความชื้น

๕. ใช้สารเคมี ฟิโพรนิล ชนิดน้ำ (fipronil ๕% SC) อัตรา ๘๐ มิลลิกรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ ฟิโพรนิล ชนิดเม็ด (fipronil ๐.๓ % GR) อัตราตามฉลาก

กลุ่มอารักขาพืช

W ๓๑/๒๕๖๑สำนักงานเกษตรจังหวัดชุมพร

โรคตายพราย

สาเหตุโรค : เชื้อรา *F. oxysporum* schlect. f. sp. *cubense* (E. F. Smith) Snyder & Hansens

อาการ

๑. มักจะเป็นกับกล้วยที่มีอายุ ๔-๕ เดือนขึ้นไป หรือเมื่อกล้วยอยู่ในระยะใกล้ออกเครือ
๒. โดยจะเห็นทางสีเหลืองอ่อนตามก้านใบของใบล่างหรือใบแก่ก่อน ต่อมาปลายใบหรือขอบใบจะเริ่มเหลือง และขยายออกไปอย่างรวดเร็วจนเหลืองทั้งใบ
๓. ใบอ่อนจะมีอาการเหลืองไหม้หรือตายหนึ่งและบิดเป็นคลื่น ใบกล้วยจะหักพับบริเวณโคนก้านใบ ใบยอดจะเหลืองตั้งตรงเขียวอยู่ในระยะแรก ต่อมาก็ตายไปเช่นกัน
๔. กล้วยที่ตกเครือแล้วจะเหี่ยว ผลลีบเล็กไม่สม่ำเสมอ หรือแก่ก่อนกำหนด เนื้อจืด บางครั้งพบใบกล้วยหักพับที่โคนใบโดยไม่แสดงอาการใบเหลือง หรือเหลืองเพียงเล็กน้อยเท่านั้น
๕. ถ้าตัดลำต้นตามขวางจะพบว่าเนื้อในของกาบใบบางส่วนเป็นสีน้ำตาลแดง และอาจมีเส้นใยของเชื้อราให้เห็นบ้าง

การแพร่ระบาดของโรคตายพรายกล้วยในประเทศไทย

พบว่ามีโรคตายพรายเกิดขึ้นในทุกๆพื้นที่เกือบทุกจังหวัดในประเทศไทยเข้าสู่พืชทางรากและแพร่กระจายสู่ท่อลำเลียงน้ำ ทำให้เกิดอาการเนื้อเยื่อตายเป็นสีน้ำตาลในท่อลำเลียงของลำต้นเทียมของกล้วย และลุกลามขึ้นสู่ก้านใบ โคนใบแก่ด้านบนก็มีสีซีดเหลือง และผืนใบเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลโดยเริ่มจากขอบใบเข้าสู่กลางใบและใบหักพับภายใน ๑-๒ สัปดาห์ และในที่สุดลำต้นเทียมจะยืนต้นตายหรือล้มตายลงไป เมื่อผ่าลำต้นเทียมหรือกาบใบที่อยู่ใกล้ระดับผิวดินตามยาว จะพบกลุ่มท่อลำเลียงที่เปลี่ยนเป็นสีน้ำตาล เหลือง หรือแดง เมื่อผ่าเหง้า โคนต้น ลำต้นเทียม ก้านเครือ ก็จะพบอาการลักษณะเช่นเดียวกันนี้ ซึ่งต่างจากต้นปกติที่เนื้อเยื่อเหล่านี้มีสีขาว

การป้องกันและกำจัด

๑. โรคนี้เป็นมากกับกล้วยน้ำว้าและกล้วยหอมทอง ส่วนกล้วยไข่ กล้วยเล็บมือนางหรือกล้วยหักมุกจะมีโอกาสเป็นน้อยกว่า
๒. ในพื้นที่ปลูกกล้วยให้มีน้ำขังแฉะ เพราะจะทำให้กล้วยเจริญได้ไม่เต็มที่ ทำให้อ่อนแอเป็นโรคง่ายโดยเฉพาะดินที่เป็นกรด จะต้องใช้ปูนขาวปรับสภาพดินให้เป็นกลางเสียก่อน

๓. ตัดทำลายต้นที่มีเป็นโรคด้วยการเผาทิ้ง

๔. ใส่ปุ๋ยที่มีแร่ธาตุฟอสเฟตและโปแตสเซียมสูง และไม่ควรรใส่ปุ๋ยที่มีแร่ธาตุไนโตรเจนมาก

๕. คัดเลือกหน่อพันธุ์กล้วยจากแหล่งที่ไม่มีโรคนี้ กล้วยปลอดโรคตายพรายหรืออย่างน้อยจากกอที่ไม่เป็นโรค

๖. การควบคุมโรคตายพราย ใช้ส่วนขยายพันธุ์ที่ปลอดโรคทำลายต้นกล้วยที่เป็นโรค ห้ามขุดย้ายหน่อที่เป็นโรคไปปลูก ทำความสะอาดเครื่องมือ เมื่อขุดต้นที่เป็นโรคทิ้งแล้ว ควรฉีดพ่นเชื้อราไตรโคเดอร์มาในหลุมก่อนปลูกควรแช่หน่อพันธุ์ด้วยเชื้อราไตรโคเดอร์มา

